

et turbant senitas pedum vrorum. Sic et de epla Jacobi apli. Miseri estote inquit et lugete: risus vester in luctum convertatur. Videtis quod audistis: quoniam nobis hec dicerent in regione securitatis. Quis regio ista scandalorum est et temptationum et omnium malorum: ut gemamus: et mereamur gaudere ibi: tribulari habere: et consolari ibi et dicere: Quis ecce exermisi oculos meos a lachrymis: pedes meos a ruina: quoniam placebo domino in regione vivorum. Ista regio mortuorum est: Transit regio mortuorum: venit regio vivorum. In regione mortuorum: labor: dolor: timor: tribulatio: temptatio: gemitus: suspirium. Hic falsi felices vere infelices: quia falsa felicitas vera miseria est. Qui vero se agnoscit in vera esse miseria: erit etiam in vera felicitate. Et tunc nunc quia miser est: dominum audi dicentem: Beati lugentes. O beati lugentes. Nihil tam junctum miserie quam luctus: nihil tam remotum et extraneum miserie quam beatitudo. Tu dicis lugentes: et tu dicis beatos: intelligite inquit quod dico. Beatos dico lugentes. Quare beati? In spe. Quare lugentes? In re. Etenim luget in morte ista: in tribulationibus istis: in peregrinatione sua: et quia agnoscunt se esse in ista miseria: et gemit: beati sunt. Quare luget? Contristatus est beatus Lyprianus in passione: modo consolatus est in corona. Adhuc et consolatus adhuc tristis est. Dominus enim noster Jesus christus adhuc interpellat pro nobis. Omnes martyres qui cum illo sunt interpellant pro nobis. Adhuc transeunt interpellationes ipsorum: nisi cum transierit gemitus noster. Cum autem transierit gemitus noster: omnes in una voce: in uno populo: in una patria milia milium juncta psallentibus angelicis chorus celestium preterit in una civitate viventium: quis ibi gemit? Quis ibi suspirat? Quis ibi laborat? Quis ibi eget? Quis ibi morit? Quis ibi misericordiam prebet? Quis ibi frangit panem esurienti: ubi omnes pane iusticie saginabunt? Nemo ibi dicet: hospitem suscipe: peregrinum ibi nemo erit: omnes in patria sua vivunt. Nemo ibi dicit: concorda amicos tuos litigantes: in pace sempiterna dei vultu profuerunt. Nemo ibi dicit: visita egrotum: sanitas immortalitasque permanet. Nemo ibi dicit: sepeli mortuum: omnes in vita eterna erunt. Cessant opera misericordie: quia miseria non invenit. Et quod ibi faciemus? Dormimus fortasse. Si modo pugnamus non nos: quis geramus domum somni carne ista: cuigilamus in his luminibus: et solennitas ista dat nobis animam vigilan-

ti: Dies illa quales vigilias nobis dabit? Ergo vigilabimus: non dormiemus. Quid agemus? Opera misericordie ista non erunt: quia nulla miseria erit. Forte opera necessitatis erunt ista que habentur modo: seminandi: arandi: coquendi: molendi: texendi: Nihil horum: quia necessitas non erit. Sic non erunt opera misericordie: quia transit miseria. Ubi necessitas non erit: nec miseria: opera necessitatis et misericordie non erunt. Quid tibi erit? Quod negotium nostrum? Que actio nostra? Nulla actio quia quies. Sed debimus quod et torpedimus: et nihil agemus? Si refrigescit amor noster: refrigescit et actio nostra. Amor quod quietus in vultu dei: quem modo desideramus: cui suspiramus: cum ad eum venerimus: quomodo nos accedet? In quem non dum visum sic suspiramus: cum ad eum venerimus: quomodo nos illuminabit? Quomodo nos mutabit? Quid de nobis faciet? Quid quod agemus fratres? Psalmus nobis indicat: Beati qui habitant in domo tua. In secula seculorum laudabunt te. Hec erit actio nostra: laus dei. Amas et laudas: defines laudare si defines amare. Non autem defines amare: quia talis est quem vides qui nullo te offendat fastidio: et satiat te: et non te satiat. Adhuc est quod dico. Si dicam quia satiat te: timeo ne quasi satiat velis abscedere: quomodo de prandio: quomodo de cena. Ergo quod dico: si te satiat: timeo rursus ne si dixerit non te satiat: indigens videaris: et quasi inanis existas: et minus in te sit aliquid quod debeat impleri. Quid quod dicam nisi quod dici potest: cogitari vix potest. Et satiat te: et non te satiat. Quod vtriusque invenio in scriptura. Nam cum diceret: Beati esurientes: quia ipsi saturabuntur. Et rursus de sapia dictum est: Qui te maleducit iteque esuriat: et qui te bibunt iteque sitient. Immo vero non dixit iteque: sed dixit adhuc. Nam iterum si tunc quasi primo saginat discesserit et digesserit et redierit bibere. Tale est qui te edunt adhuc esuriat: sic cum edunt esuriat: et qui te bibunt: sic bibendo sitient. Quid est bibendo sitire? Nihil quam fastidire. Si quod vita ineffabilis et sempiterna dulcedo erit modo: quod a nobis petit fratres nisi fidem non fictam: spem firmam: caritatem puram: ut ambulet homo in via quam dominus dedit: ferat temptationes et suscipiat consolationes.

Explicit Tractatus de psalmo LXXXV

Incipit Tractatus de psalmo LXXXVI.

Præfatio.

Psalms iste qui modo catus est brevis est numero verborum: magnus est pondere omnium sententiarum. Nam totus lectus est: et videtis quod et exiguo tempore ad

terminū vsq; pductus. Hic nobis quātuz dñs donare dignat cū v̄ra caritate tractā dus mō est: ppositus a beatissimo p̄te pa tre n̄ro: Rep̄tia ppositio me grauaret: ni si me cōtinuo pponēns ōro s̄bleuaret. In tendat ḡ caritas v̄ra: Ciuitas q̄daz in isto psalmo cantata z cōmēdata est: cuius ci ues sumus: inḡtum christiani sumus: z v̄n pegrinamur q̄s diu mortales sumus: z ad quā tendim⁹ p̄ eius viā: q̄ omnino q̄si du metis z sentib⁹ interclusa non inueniebat. Rex ip̄ius ciuitatis se fecit viā: vt ad ciui tatem puenirem⁹. Ambulātes ḡ in christo z adhuc pegrinantes donec pueniam⁹: et suspirātes desiderio cuiusdā ineffabil⁹ que tis q̄ habitat in illa ciuitate: de q̄ quiete di ctum ē hoc nobis esse pmissum: Quō oculo nō vidit: nec auris audiuit: nec in cor hoīs ascēdit. Ambulātes ḡ sic cantem⁹ vt desiderem⁹. Nam q̄ desiderat: z si lingua ta ceat: cantat corde. Qui aut̄ non desiderat quolibz amore: quolibz clamore aures ho minū feriat: mut⁹ est deo. Videte quō erāt amatores hui⁹ ciuitatis ardentes: illi ip̄i p quos h̄ dicta sunt: p quos hec nob̄ cōmen data sūt: q̄sto p̄ eos affectu ista cātata sūt: Affectū istum generabat in eis amor ciui tatis: amorē aut̄ ciuitatis infuderat spirit⁹ dei. Caritas inḡt dei diffusa ē in cordibus n̄ris p̄ sp̄m̄ sanctū qui dat⁹ est nob̄. Hoc ḡ sp̄u feruentes: audiamus q̄ dicta sunt de hac ciuitate. Sic ḡ cepit.

Expositio psalmi.
Fundamēta eius in mōtib⁹ sanctis. Nihil de illa adhuc dice rat. p̄s. hic incipit z ait: Fundamē ta eius in montib⁹ sanctis. Cui⁹ fundamē ta: Non dubiū ē qz fundamēta p̄f̄ri in mō tib⁹ ciuitatis alicuius sunt. Repletus ḡ sp̄u sancto cuius iste z m̄lta de amore z desi derio ciuitatis huius voluēs secum: tanḡ plura int⁹ apud se meditatus erūpit i hoc: Fundamēta ei⁹ in mōtib⁹ sanctis: quasi iā de illa dixerit aliq̄d. Quō de illa nihil di xerat: q̄ nūq; de illa corde tacuerat. Quō enī dicat eius: de q̄ nihil dictum ē: S; mul ta vt dixi secū in silentio de illa ciuitate p turicens: clamās ad dñm: erupit etiā in au res hoīm: Fundamēta ei⁹ in mōtib⁹ sc̄tis. Et q̄si hoies audiētes q̄rerent cui⁹. Dili git dñs: inḡt: portas syon. Ecce cui⁹ fundamēta in mōtib⁹ sanctis cuiusdā ci uitatis syon: cui⁹ dñs portas diligit: sic cō sequent̄ dicit. Sup̄ oīa tabernacula

Jacob. Sed qd est: Fundamēta eius in mōtib⁹ sanctis: Qui sunt montes sc̄ti sup̄ q̄s fundata est ista ciuitas: Alter qd̄am ci uis planius h̄ dixit apl̄us Paulus: Cuius inde p̄p̄ta: cuius inde apl̄s: z hi p̄pterea lo quebant vt ceteros ciues exhortarentur. S; hi: id est p̄p̄ete z apl̄i quō ciues: For tasse ita vt etiā ip̄i sūt mōtes sup̄ quos fun damēta sunt hui⁹ ciuitatis cui⁹ portas dili git dñs. Bicat ḡ alius cuius h̄ apte: ne nos h̄ suspicari videamur. Loquēs ad gētes z cōmemorans vt redirent: z quasi construe rent in fabricam sanctā: sup̄edificati inḡt sup̄ fundamentū apl̄oz z p̄p̄etaz. Et qz nec ip̄i apl̄i aut p̄p̄ete in q̄bus fundamē tum est ciuitatis se tenerēt in se: secutus ibi ait: ip̄o sumo existēte lapide angulari christo Jesu. Ne itaq; putarēt gentes nō se p̄ti nere ad syon. Erat enī qd̄am ciuitas syon terrena q̄ p̄ v̄mb̄ram gestauit imaginē cu iusdā syon: de qua mō dicat̄ celestis illi⁹ hierlm̄: de qua dicit apl̄s: q̄ est m̄f̄ oīm no strum: Ne ḡ illi se nō p̄tinere dicerēt ad sy on: qz non erāt de p̄plo iudeoz h̄ eis dixit. Igit̄ iam nō estis pegrini z inḡlini: sed est ciues sanctor̄ z domestici dei: sup̄edifica ti sup̄ fundamentū apl̄oz z p̄p̄etaz. Ha bes constructionē tante ciuitatis: h̄ omnis ista compages vbi inuitat: vbi incūbit: vt nusq; cadat: Ip̄o inḡt summo angulari la pide exite christo Jesu. Bicat fortasse ali q̄s. Si angularis lapis ē christus: Jesus in illo qd̄em duo parietes compaginant: ne qz enī angulū faciat nisi duo pietes i vnuz de diuerso veniētes. Sic z p̄pli duo ex cir cūcisione z ex p̄putio ad pacē christianam sibi met̄ cōnecti in vna fide: vna spe: vna ca ritate. S; si angulus summus christus Je sus: quasi vident̄ p̄ora fundamēta z poste rior lapis angularis. P̄d̄t ḡ aliq̄s dicere: qz magis christ⁹ sup̄ p̄p̄etas z apl̄os incū bit: nō illi supra illū: h̄ illi sunt in fundamē to: ip̄e in angulo. S; cogitet q̄ h̄ dicit an gulū z i fundamēto eē. Neq; enī ibi ē angu lus vbi videt̄ vt surgat i apicē: a fūdo enī incipit. Nā vt noueritis qz fundamentum christ⁹ z p̄mū z maximū. Fundamētū inḡt apl̄s nemo p̄t ponere p̄ter id qd̄ positū ē christus Jesus. Quō ḡ fundamēta p̄p̄ete aut apl̄i: Et quō fundamētū christ⁹ Jesus quo vltim⁹ nihil ē: Quō putam⁹ nisi quē admodū apte d̄i sc̄tus sanctor̄: sic figura te fundamētū fundamētoz: Si ḡ sac̄ra co gites: christus sanct⁹ sanctor̄: si gregē sub

ditū cogites: christus pastor: pastorū: si fabricā cogites: christus fundamentū fundamentorū. In edificijs istis nō potest idem lapis esse i imo et i summo. Si fuerit in imo in summo non erit: si summo fuerit: in imo non erit. Angustias enim omnia pene corpora patiuntur: nec vbiq; esse possunt nec semper. Diuinitas autē que vbiq; preesto est: vbiq; ad eam potest duci similitudo: et totū potest esse in similitudinib;: qz nihil eorum est in proprietatib;. Nūquid christus ē ianua quēadmodū videm; ianuas sc̄as a fabro: Nō vtiq;: et tñ dixit: Ego suz ianua. Aut nūquid sic est pastor: quō videm; pastores istos prepositos pecor;. Et tñ dixit: Ego sum pastor: et vno loco ambas res dixit in euāgelio: quia pastor p ianuā intrat: et ibi dixit: Ego sum pastor bonus: et ibi dixit: Ego suz ianua. Pastor intrat p ianuā. Et q̄s est pastor qui intrat p ianuā: Ego sū pastor bonus. Que est q̄ ianua qua intras tu pastor bone: Ego suz ianua. Quō ergo tu omnia: Quō ergo p me omnia: Terbi gratia: cuz Paulus intrat p ianuā: nonne christus intrat p ianuā: Quare: Non quia Paulus christ;: sed qz in Paulo christus: et p christū Paulus. Ipe dicit: an expimen tū eius vultis accipe qui i me loquit christus: Cū sancti eius: et fideles ei; intrant p ianuam: nōne christus intrat per ianuam: Quomodo pbamus: Quia ipos sanctos eius plequebat Saul;: nōdum Paul;: qñ ei clamauit de celo: Saule saule qd me ple quens: Ergo fundamentū et lapis angularis ipse est ab imo surgens: si tamē ab imo. Etenī origo fundamēti hui; summitatē tenet: et quēadmodū fundamentū corporee fabrice in imo est: sic fundamentū spūalis fabrice in summo est. Si ad terrā edificare mur in imo nobis ponendū erat fundamētum: qz celestis fabrica est ad celos p̄cessit fundamentū nostrū. Ipe ergo angulari lapis: montesq; apostoli: p̄phete magni portantes fabricam ciuitatis: quia faciūt vnū quoddā edificū. Hoc edificū mō clamat de cordib; vestris: hoc agit artificiosa manus dei etiā p linguā nostrā: vt ad illi; edificij fabricam cōquadremini. Non em̄ frustra etiā de lignis quadratis edificata ē arca Noe: que nihilomin; figuram gestabat ecclesie. Quid est em̄ quadrati: Attendite similitudinē quadrati lapidis: similis debet esse christian;. In omni tēptatōne sua christianus nō cadit: et si impellit;: et si qua ver-

titur non cadit. Nā quadratū lapidē quacūq; verteris stat. Cadere vni sunt martyres cū pcuterent. Sed quid dixit quedam vox cantici: Cū ceciderit iustus: nō cōturbabit;: qñ dñs cōfirmat manus eius. Sic ergo cōquadramini ad omnes tēptatōnes pati: quicq; impulerit nō vos euertat: statē te inueniat omnis casus. Erigeris ergo in hanc fabricā affectu pio: religione sincere: fide: spe: caritate: et istō edificare ambulare est. In istis ciuitatibus alia est fabrica edificiorū: alij sunt ciues inhabitātes in fabrica. Illa ciuitas i ciuib; suis edificat;: ipi ibi sunt lapides qui sunt ciues: lapides em̄ sunt viui. Et vos inquit tanq; lapides viui edificamini in domū spiritualem. Ad nos directa vox est. Ergo sequamur de ista ciuitate. Fundamēta eius in montib; sanctis: diligit dñs portas syon. Nā ideo plocut; sū: ne putet; alia esse fundamēta: alias portas. Quare sunt fundamēta apostoli et p̄phete: Quia eor; auctoritas portat infirmitatem nostrā. Quare sunt porte: Quia p ipos intramus ad regnū dei. P̄dicant em̄ nobis: et cū p ipos intramus: p christus intram;. Ipe est enim ianua. Et cū dicunt duodecim porte hierlm;: et vna porta christus: et duodeci porte sūt christ;: qz i duodecim portis christus: et ideo duodenari; numer; ap̄toz. Sacramentū magnū hui; duodenarij significatio ē numeri. Sedebitis inqt sup duodeci sedes: iudicātes duodecim tribus israel. Si duodecim selle ibi sunt: nō est vbi sedeat tertiusdecim; Paulus ap̄tus: et nō erit quō iudicet: et ipse se iudicaturū dixit: nō homies tñ: sed et angelos. Quos angelos nisi apostatas āgelos: Respoderet ergo turba: quid te iactas iudicaturū: Ubi sedebis: Duodecim sedes dixit domū; duodecim apostolis: vnus cecidit Judas: in locū ipsius sanctus Mathias ordinatus est: implet; est duodenarius numer; sedū;: primo locū inueni vbi sedeas: et sic te minare iudicaturū. Duodecim q̄ sedes quid sibi velint videamus. Sacramentū est cuiusdam vniuersitatis: quia per totū orbem terrarū futura erat ecclesia: vñ vocatur hoc edificū; ad christi cōpagem: et ideo qz vndiq; venit ad iudicandū duodecim sedes sunt: sic qz vndiq; intratur in illā ciuitatē duodecim porte sunt. Nō solū ergo illi duodecim: et ap̄tus Paul;: sed q̄ quot iudicaturi sunt p̄pter significationem

uniuersitatis ad sedes duodecim pertinent: quæ admodum quæ intrabunt ad duodecim portas pertinent. Partes enim mundi quatuor sunt: oriens: occidentis: aquilo: et meridies. Iste quatuor partes assidue nominantur in scripturis: ab omnibus istis quatuor ventis sicut dicit dominus in euangelio: a quatuor ventis se collecturum electos suos: ab omnibus quatuor ventis vocat ecclesia. Quod vocat: Undique in trinitate vocat: non vocat nisi per baptismum in nomine patris et filii et spiritus sancti. Quatuor quæ ter ducta duodecim inveniunt. Pulsate ergo affectu ad has portas: et clamet in vobis christus: Aperte mihi portas iusticie. Precessit enim in capite: sequitur in corpore. Et dicit quod dicit apostolus: quia in ipso christo patiebatur: Et adimpleam inquit quod desunt prefiguratum christi in carne mea. Et adimpleam: quid? Que desunt. Cui desunt? Pressuram christi. Et ubi desunt? In carne mea. Numquid aliquid prefiguratum deerat in illo homine quod factum est verbum dei natum ex Maria virgine? Passus enim est quicquid pati deberet ex sua voluntate: non ex peccati necessitate: et videtur quia omnia. In cruce enim positus accepit acetum in ultimo: et ait: perfectum est: et inclinato capite emisit spiritum. Quid est perfectum est? Jam de mensura passionum nihil mihi deest: quia omnia que de me dicta sunt: completa sunt: tanquam id expectaret ut compleret. Quis est qui sic perficitur: quod ille de corpore egressus est? Sed quis est qui hoc potuit? Qui primo dixerat: Potestatem habeo ponendi animas meas: et potestatem habeo iterum sumendi eas: Nemo tollet eas a me: sed ego pono eas a me: et iterum sumo eas. Posuit quoniam voluit: super sit quoniam voluit: nemo abstulit: nemo extorsit. Ergo implete erant omnes passionum sed in capite: restabant adhuc christi passionum in corpore. Vos autem estis corpus christi et membra. In his quæ membris cum esset apostolus dixit: Et adimpleam que desunt prefiguratum christi in carne mea. Ergo illuc unus quo christus precessit: et adhuc christus illuc pergit quo precessit. Precessit etenim christus in capite: sequitur in corpore: et adhuc christus hic laborat: et christus hic patiebatur a Saulo: quoniam audiuit: Saule saule quid me persequeris: quod solet lingua dicit calcato pede: calcas me. Lingua nullum tetigit: compassione clamat: non attritione. Adhuc christus hic eger: christus hic peregrinatus: christus hic egrotat: christus hic in carcere includitur. In iuriam ei facimus si non ipse dixit: Esuriui et dedistis mihi manducare: sitiui et potastis me: hospes et

collegistis me: nudus et vestistis: eger et vestistis me. Et illi: Quis te vidimus? huiusmodi patienter et miserauerunt tibi: Et ille: Cui vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. Ergo edificemur in christo super fundamentum apostolorum et prophetarum ipso summo angulari lapide existente: quia diligit dominus portas syon super omnia tabernacula Jacob: Quasi vobis et ipsa syon non sit inter tabernacula iacob. Et ubi erat syon nisi in populo Jacob? Jacob enim nepos Abrahæ vultus populus natus iudeorum dicitur populus israel: quia ipse Jacob appellatur est israel. Hec bene non vult sanctitas vestra: sed quia erant quedam tabernacula temporalia et imaginaria: loquitur autem iste de ciuitate quadam quam spiritualiter intelligit cuius umbra et figura erat illa frena: ait: Diligit dominus portas syon super omnia tabernacula Jacob. Diligit illam spiritualem ciuitatem super omnia figurata: quibus intimabat illa ciuitas semper manens: semper celestis in pace. Gloriosa dicta sunt de te: ciuitas dei. Quasi intuebatur ciuitatem illam hierusalem in terra. Nam videte quam ciuitatem dicit: de qua dicta sunt quedam gloriosissima. Nam illa destructa est in terra: hostes passa cecidit in terra: iam non est quod erat: expressit imaginem: transiit umbra. Unde igitur gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei: Audi vnde? Memor ero Raab et babilonis: sciētibus me. In illa ciuitate inquit iam ex persona dei: memor ero Raab: et memor ero babilonis. Raab non pertinet ad populum iudeorum. Babilon non pertinet ad populum iudeorum. Nam sequitur. Etenim alienigenæ et tyruum et populus ethiopi: hi fuerunt ibi. Adhuc gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei: ubi non solum ille populus iudeorum natus ex carne Abrahæ: sed ibi omnes gentes quæ quedam nominatae sunt: ut omnes intelligant. Memor ero inquit Raab. Que ista est? Meretrix illa in hiericho: meretrix que suscepit nuncios et alia via eiecit: quæ presumptis in peruersitate: que timuit deum: cui dictum est: ut per fenestram mitteret coecum: id est ut in fronte haberet signum sanguinis christi. Saluata est ibi: et ecclesia gentium significauit. Tunc dominus superbentibus pharisæis dixit: Amen dico vobis: publicani et meretrices precedunt vos in regnum celorum. Precedunt quia vim faciunt: impellunt credendo et cedunt fidei: nec obsistere poterunt quibus: quia vim faciunt diripiunt illud. Ibi enim positi est: Regnum celorum vim patitur: et vim faciunt diripiunt illud. Hoc fecit ille latro fortior in cruce: quæ in fauce. Memor ero Raab et babilonis

Alia lra.
t scemū.

Alia lra.
t ecce.
t illic.

Alia lra.
t scemū.
Alia lra.
t ecce.
t illic.
Alia lra.
t scemū.
Alia lra.
t ecce.
t illic.

Psalmus

lonis. Babylon ciuitas dicitur fm seculuz. Quod vna ciuitas sancta hierlm: vna ciuitas inq̄ babylon. Omnes inq̄ ad babyloniam panēt: quō oēs facti ad hierusalem. Sz delibat de babylone i hierusalē. Un nisi p eū q̄ iustificat impiū: Piorū ciuitas hierusalē: impiorū ciuitas babylon: sed venit ille q̄ iustificat impiū: qz memor ero inquit: nō solū raab: sed etiā babylonis. Sz quō memor ero raab z babylonis sciētib⁹ me: Jō qdā loco dicit scriptura: Effude iram tuā in gētes que te nō cognouerūt. Et alibi: Pretende misericordiam tuā sciētib⁹ te. Et vt noueritis qz in raab z babylone gētes significauit: q̄ si diceret: quid ē quod dixisti: memor ero raab et babylonis sciētib⁹ me: qre hoc dixisti: Etenī alienigene inq̄t: id ē ptinētes ad raab: ptinētes ad babylonē et tyru. Sz quisq̄ gētes: Usq̄ in fines terre. Elegit eū pplm qui in terre sine est. Et plus inq̄t ethiopū hi fuerūt ibi. Si ergo ibi raab et babylon: qz ibi z alienigene: ibi tyrus: ibi popu l'ethiopū: merito gloriosissima dicta sūt de te ciuitas dei. Jaz attēdite sacramētū magnū: p euz illic raab: per quē illic babylon. Jam nō babylonia: caret em̄ babylone z i cipit esse hierusalē. Biuidit filia aduersus matrem suam et erit in mēbris regine illius cui dicit: Obliscere populū tuū z domū patris tui cōcupiuit rex speciē tuā. Nā vñ babylō aspiraret ad hierusalē: vñ z Raab ad illa fundamenta pueniret: vñ alienigene: vñ tyrus: vñ plus ethiopū: Audi vñ.

Mater syon dicit homo: Est qui dā homo q̄ dicit: mater syon: z p hunc veniūt isti omnes. Sed iste homo qd est: Bicit: si audiamus: si capiamus: mater syon dicit homo. Sequit ibi quasi q̄reres p quē venerit Raab babylon alienigene tyrus ethiopes. Ecce p quē venerūt. Nāf syon dicit homo. Et homo fact⁹ est in ea: z ipe fundauit eam altissim⁹. Quid aptus fratres: Vere qz gloriosissima dicta sunt de te ciuitas dei. Ecce mater syon dicit homo. Quis homo: Qui homo fact⁹ ē in ea. Ipe fact⁹ est homo: z ipe eam fundauit. Quō in ea factus est: z ipe eam fundauit: Ut in ea fieret homo: iaz fundata erat. Sic intellige si potes. Etenī mater syon dicit: s homo. Mater syon dicit: homo autē factus est in ea: ipe aut fundauit eam: non hō sed altissim⁹. Sic fundauit ciuitatē in q̄ nasceret: quō creauit matrē de q̄ nasceret. Quid ē hoc fratres: Quales pmissiones:

Alia lra. t Aliquid.

Alia lra. t natus.

LXXXVI.

quātam spem tenem⁹: Ecce ppter nos altissimus qui fundauit ciuitatez: mater dicit ipe ciuitati: z homo in ea fact⁹ est: z altissim⁹ eam fundauit. Quasi diceret: vñ ista scit⁹: Cantabim⁹ hec omnes: z cantat hō in omnib⁹ chustus. Homo ppter nos: deus ante nos. Sed qd magnū ante nos: Ante terrā z celū: ante secula. Hic q̄ homo ppter nos fact⁹ est in ea: id ē ipe altissim⁹ fundauit eā. Unde ista scimus: Dñs narrauit in scripturis populorū: Hoc em̄ sequit i psalmo: Mater syon dicit homo: z hō factus est in ea: z ipe fundauit eam altissim⁹. Dñs narrauit in scripturis populorū. Et principū: Quorū principū: Horū qui facti sunt in ea. Principes qui facti sūt in ea: in ea facti sunt pncipes. Nā anteq̄ in ea fierent pncipes: abiecta mūdi elegit de⁹ vt cōfunderet fortia. Nūquid pnceps piscator: Nūquid pnceps publican⁹: Pnceps plane. Sed qz facti sunt in ea. Quales isti pncipes venerūt de babylōe: Pncipes credētes de seculo. Pncipes venerūt ad urbē romā: quasi caput babylonis: nō ierūt ad templū impatoris: sed ad memoriā piscatoris. Un em̄ isti pncipes: Infirma mūdi elegit de⁹ vt cōfundat fortia: et ignobilia elegit de⁹: z ea que nō sūt tanq̄ q̄ sunt: vt ea q̄ sunt euacuent. Hoc facit q̄ erigit de terra inopē: z de stercore exaltat pauperē. Ut qd erigit: Ut collocet eū cū pncipib⁹: cū pncipib⁹ ppli sui: Magna res: magnū gaudiū: maḡ leticia. Postea venerūt in hāc ciuitatē z oratores: sed non venirēt: nisi pcederēt piscatores. Magna hec: sed vbi hec: nisi in illa ciuitate dei de q̄ gloriosissima dicta sunt: Jō collatis omnib⁹ gaudijs atq̄ cōflatis quō clausit: Tanq̄ iocūdatorū: habitatio omnium i te. Tanq̄ iocūdatorū habitatio omnium iocūdatorū in hac ciuitate. In pegrinatiōe ista cōterimur. Habitatio nra iocunditas sola erit. Periet labor z gemitus: trāscunt orationes: succendūt laudatiōes. Ibi q̄ habitatio iocūdatorū nō erit gemit⁹ desiderantiū: sed leticia pfruentiū. Aderit em̄ cui mō suspiram⁹: siles ei erim⁹: qm̄ videbim⁹ cum sicuti est. Ibi totū negociū nostrū: non erit nisi laudare deū z frui deo. Et quid aliud querim⁹: vbi solus sufficit p quē facta sunt omnia: Habitabimur z habitabim⁹: subijcient illi oia: vt sit deus omnia in omnib⁹. Beati ergo qui habitant in domo tua. Un beati: Habendo aurum: habendo argentū

Alia lra. t fuerunt.

Alia lra. t Sicut letantium omnium habitatio est.

numerofam familiā: multiplicē prolē: **Uñ** beati: Beati qui habitāt in domo tua: in secula feculorū laudabūt te. **Hoc** vno beati ociofo negocio. **Hoc** ergo vnum defidere mus fratres: cū venimus ad hoc: nos paremus gaudere ad dominū: laudare deū. **Opera** bona que mō nos perducūt nō ibi erūt. **Diximus** et befterno die quātum potuimus: nō ibi erūt opera misericordie vbi nulla erit miseria. **Egentē** nō inuenies: nudū non inuenies: nemo tibi occurret sitiēs: nullus pegrinus erit: nullus egrotus quez visitēs: nullus mortuū que sepelias: nullus litigatorū inter quos pacē cōponas. **Quid** facturū es? **An** forte ppter necessitates nrī corpīs nouellabimur et arabimus: et negocia bimur: et pegrinabimur? **Magna** ibi requies. **Nā** ibi omnia opa que necessitas flagitat subtrahent: mortua necessitate pibunt opa necessitatis. **Quid** ergo erit? **Quomō** potuit dixit lingua hūana. **Tanq̄** iocūdatorū omniū habitatio in te. **Quid** ē tanq̄? **Quare** tanq̄? **Quia** talis ibi erit iocūditas: qualē hic nō nouimur. **Video** hic multas iocūditates: et multi gaudēt in seculo: alij hinc: alij inde: et nō ē qd̄ illi gaudio cōparent: sed tanq̄ iocūditas erit. **Nā** si dicā iocūditas incipit: homini occurret talis iocūditas: qualem solet habere in poculis in prandijs: in auaricia: in honoribus seculi. **Extollunt** em̄ homies: et leticia quadā insaniunt: sed nō est gaudere impijs: dicit dñs. **Est** em̄ iocūditas quedā: quā nec oculū vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascēdit. **Tanq̄** iocūdatorū omniū habitatio in te. **Ad** aliud gaudiū nos parem: q̄a et hic tanq̄ simile inuenimur: et nō est hoc: ne quasi parem nos talib⁹ ibi pfrui: qualib⁹ h̄ gaudemur: alioq̄n cōtinentia nostra auaricia erit. **Sūt** em̄ homies qui inuitant ad cenā optimā: vbi multa et p̄ciosa ponēda sūt: nō prādent. **Jam** si q̄ras ab eis quare non prādeant: ieiunamur. **Magnū** opus: christi anū: opus ieiuniū: noli cito laudare: que re causam: negociū ventris agit nō religionis. **Quare** ieiunāt? **Ne** ventrē p̄occupent vilia: et nō possint admittere p̄ciosa. **Ergo** negociū gutturis gerit in ieiuniū. **Magna** res: vtiq̄ ieiuniū contra ventrem et guttur pugnat: aliq̄n illis militat. **Itaq̄** fr̄es mei: si putatis aliquid tale habituros nos ī illa patria ad quā nos exhortat tuba celestis et p̄pterea vos a p̄sentib⁹ abstinetis: vt illic talia copiosius recipiat: sic estis quō illi qui

ieiunāt ppter epulas maiores: et continent se maiori ī cōtinentia. **Molite** ergo sic: ad aliquid vos ineffabile p̄parate: mundate cor ab omnib⁹ affectionib⁹ vestris terrenis et secularib⁹. **Elisuri** sum⁹ quiddā: quo viso beati erim⁹: et hoc solū nobis sufficiet. **Et** qd̄: **Non** māducabimur: **Immo** māducabimur: et ip̄e erit cibus noster: qui et reficiat: et nō deficiat. **Tanq̄** iocūdatorū omniū habitatio ī te. **Jā** dictū est: vñ iocūdabimur. **Beati** q̄ habitāt ī domo tua: ī secula feculorū laudabunt te. **Laudem⁹** et mō dominū quātū possum⁹ mixtis gemitib⁹: q̄ laudando euz desideram⁹ eū: et nōdū tenem⁹. **Cū** tenuerimus subtrahet omnis gemitus: et remanebit sola et pura: et eterna laudatio.

Explicit Tractatus de ps̄. LXXXVI.

Incipit Tractatus de ps̄. LXXXVII.

Psalmi huius octogesimi et septimi titulus habet aliquid q̄ nouum negocium disputatori afferat. **Musq̄** enim aliorum psalmozū positum est qd̄ hic legitur: **Pro melech ad respondendum.** **Nam** de psalmo cantici: et cantico psalmi: alias iam quid nobis videret diximus: **Et** filijs chore vsitatum ī titulis psalmozū sepiissimeq̄ tractatus est: et quid sit in finem: sed qd̄ sequit: **Pro melech ad respondendū:** hoc inusitatum habet iste titulus. **Pro melech** aut̄ latine pro choro dici pōt. **Melech** em̄ verbo hebreo chorus significat. **Quid** est q̄ pro choro ad respondendū: nisi forte vt canenti chorus cōsonando respondeat: **Sicut** non istū solum: sed alios quoq̄ psalmos credendum est esse cantatos: q̄uis alios titulos acceperit: quod factū existimo causa varietatis qua fastidius leuaret. **Non** enim solus iste psalmus dignus est habitus: vbi responderet chorus: cum vtiq̄ non sit solus de domini passione cōscriptus. **Aut** si est alia causa: cur tanta sit varietas titulorū qua possit ostendi ita psalmos omnes esse p̄notatos: qui sunt aliter atq̄ aliter p̄notati: vt nullū titulus valeat alicui alteri cōuenire: ego eā fateor cū multū conatus essem penetrare non potui. **Et** si quid de hac re legi ab eis dictū q̄ ante nos ista tractauerūt: nō satisfecit expectatiōni siue tarditati mee. **In** quo igitur mysterio dictum mihi videt: p̄ choro ad respondendū: id est vt canenti per chorū respondeatur: exponam. **Domini** hic passio p̄batur. **Sicut** autē ap̄tus Petrus. **Christus**